

تصمیم به جدایی به دلیل اشتغال زن

موسی برزین خلیفه‌لو، وکیل خانه امن

پرسشگر: مرد ۴۳ ساله‌ای هستم که ۳ سال پیش ازدواج کرده‌ام. همسرم شاغل است و هر دو صبح به سرکار می‌رویم و شب برمی‌گردیم. یک سالی است که دچار اختلاف شده‌ایم. یکی از مشکلاتمان نگهداری از بچه و کارهای خانه است. از آنجا که همسرم شاغل است نمی‌تواند از فرزند خردسالمان نگهداری کند. به همین دلیل در طی روز مادرم از بچه مراقب می‌کند و شب که برمی‌گردیم بچه را به خانه می‌آوریم. به نظر من بچه احتیاج به مادر دارد و نمی‌تواند آن را به افراد دیگر سپرد. با همسرم در این مورد صحبت کردم و از او خواستم که فعلا کارش را تعطیل کند. همسرم به کارهای خانه نیز نمی‌تواند برسد و دائما در این مورد مشاجره و دعوا داریم. دیگر مشکلمان این است که همسرم از درآمد خود مطلقا هیچ هزینه‌ای برای خانه نمی‌کند و در خانه نیز رفتارش نامناسب است. به هر حال وضعیت طوری شده است که تصمیم به جدایی گرفته‌ام. چند سوال از شما داشتم. اول این که آیا من می‌توانم طبق قوانین ایران مانع کار کردن همسرم شوم؟ آیا کارهای خانه و نگهداری از بچه بر عهده مادرشان است؟ اگر بخواهم برای طلاق اقدام کنم چه کار باید بکنم؟

وکیل خانه امن: در مورد اشتغال همسرتان باید عرض کنم که بر اساس قانون مدنی ایران مرد در مورد برخی مشاغل می‌تواند از اشتغال همسرمانعت کند. بر اساس ماده ۷۱۱۱ قانون مدنی «شوهر می‌تواند زن خود را از حرفه یا صنعتی که منافی مصالح خانوادگی یا حیثیات خود یا زن باشد منع کند.» در مورد این که چه مشاغلی در تعارض با مصالح خانوادگی و حیثیت هستند ضابطه معینی وجود ندارد و ملاک عرف منطقه و شرایط خانوادگی است. بنابراین مرد نمی‌تواند همسر خود را به طور مطلق از اشتغال منع کند. مساله‌ای که لازم است در این مورد عرض کنم این است که ممانعت از اشتغال زن گرچه در قوانین پیش‌بینی شده است اما در تعارض با حقوق بنیادین انسان‌ها است، به همین منظور استفاده از ماده مذکور پیشنهاد نمی‌شود. در مورد نگهداری از بچه و کارهای خانه لازم به ذکر است که گرچه عرفا ممکن است این کار بر عهده زن باشد، اما در قوانین چنین وظیفه‌ای صرفا بر عهده زن نیست. یعنی نگهداری از کودک از وظایف هر دو والدین است و حکمی مبنی بر این که فقط زن باید از بچه نگهداری کند وجود ندارد. در مورد کارهای خانه نیز همین‌طور است. به عبارتی بیشتر امورات زندگی مشترک باید بر اساس توافق و اشتراکی صورت گیرد. در قانون مدنی عنوان شده است زن باید از شوهر خود تمکین کند اما این که آیا منظور از تمکین کارهای خانه نیز است مشخص نیست. به نظر می‌رسد تمکین بیشتر به معنای رابطه خاص زناشویی است. در مورد درآمد همسرتان نیز باید عرض کنم که ایشان وظیفه‌ای قانونی برای تامین هزینه‌های خانه ندارند و شما موظف به تامین هزینه‌های خانه هستید. در این مورد فرقی نمی‌کند که خانم صاحب درآمد باشد یا نه. به هر تقدیر بهتر است مواردی که مطرح کردید باید با توافق و رضایت دو طرفه حل و فصل شود.

پرسشگر: اگر بخواهم برای طلاق اقدام کنم چه کار باید بکنم؟ آیا باید مهریه را پرداخت کنم؟

وکیل خانه امن: بر اساس قانون مدنی ایران مرد هر وقت بخواهد می‌تواند همسر خود را طلاق دهد با این وجود برای طلاق بهتر است توافق کنید زیرا رسیدگی به دعوی طلاق در دادگستری زمان‌بر است. در مورد مهریه نیز به هر حال موظف به پرداخت آن هستید. اگر استطاعت مالی برای پرداخت مهریه را نداشته باشید دادگاه پرداخت مهریه را به صورت اقساطی مورد حکم قرار خواهد داد.

پرسشگر: آیا راهی برای این که مهریه ندهم وجود دارد؟

وکیل خانه امن: خیر. مهریه دین است و در صورت مطالبه باید پرداخت شود. مگر این که همسرتان از دریافت مهریه صرف‌نظر کنند.

پرسشگر: در صورت جدایی تکلیف فرزندان چه خواهد شد؟

وکیل خانه امن: طبق قانون حضانت فرزند تا ۷ سالگی بر عهده مادر و پس از آن با پدر است مگر این که اختلاف حاصل شود که در این صورت دادگاه تصمیم‌گیری خواهد کرد.